

V
IDES
M
INISTRIJA

VIDEI DRAUDZĪGA IZVĒLE

Pieaugot konkurencei Eiropas Savienibas (ES) tirgū, arvien vairak uzņēmumi vēlas kļūt videi draudzīgāki un sociāli atbildīgāki. Veids, kā patēriņajiem vienkārši un izskatāmi paust ražotaja attieksmi un ieguldījumu vides saglabāšanā, ir eko marķējums.

Eko marķējums ir teksts vai simboli uz preces vai tā iepakojuma, kas liecina, ka prece ražota videi draudzīgā veidā un tās ražošanas un lietošanas ietekme uz vidi ir mazāka nekā citām precēm.

Preces ar eko marķējumu atbilst noteiktiem kriterijiem, kas ietver informāciju par to, kadas izejvielas izmantotas preces ražošanā, kā tās iegūtas, kā prece ražota, kas ar to notiek dažādas lietošanas un utilizācijas stadijas, vai iespējama preces pārstrādašana citos produktos, kāds ir iepakojums u.tml.

Ari Latvija pieejamas preces ar ES eko marķējumu un elektropreču energoefektivitātes marķējumu. Latvijas Vides aģentūra būs atbildīga par eko marķējuma ieviešanu Latvijā.

ES eko markējums

Šis eko markējums liecina, ka preces ietekme uz vidi novērtēta, balstoties uz tās pilna dzives cikla analizi, un ražotaja veic pasākumus šādās jomās:

- gaisa, ūdens un augsnēs piesārņojuma samazināšana,
- enerģijas, ūdens un citu resursu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana,
- ražošanas procesa un tajā izmantoto tehnoloģiju efektivizācija un resursu atkārtota izmantošana,
- atkritumu atkārtota pārstrāde un noglabāšana.

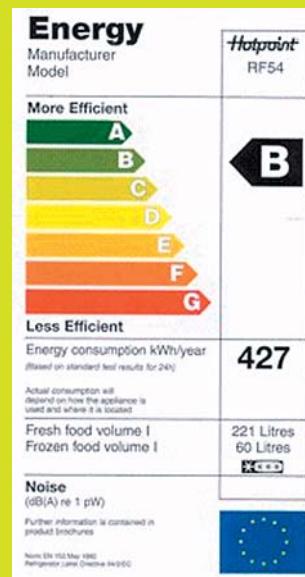
Kopš 1992. gada eko markējums piešķirts vairāk nekā 260 produktiem Eiropā, t.sk. veļas mazgājamam mašīnām, ledusskapjiem, kopejamam papiram, krāsām un lakām, gultasveļai, veļas pulveriem u.c. Tas ir vienigais visas ES dalibvalstis, kā arī Islandē, Norvēģijā un Lihtenšteinā spēka esošais eko markējums.

ES LIFE Environment finansu programma

Viena no ES LIFE Environment programmas atbalstītajām jomām ir dažādu produktu ietekmes uz vidi samazināšana, eko markēšanas un videi draudzigu produktu ražošanas veicinašana. Projektam jānodrošina 50 – 70% līdzfinansejums, projekta minimālais budžets ir 300 tūkst. eiro.

Enegroefektivitātes markējums

Markējums norāda mājsaimniecības iekārtu elektroenerģijas patēriņa limeni, sniedzot patēriņajiem informāciju par iespējam ietaupīt naudu un saudzēt vidi, izvēloties energoefektivitākā A klases iekārtas. Nereti uz markējuma redzams ES karodziņš, kas liecina, ka prece marķēta atbilstoši ES prasībam.

Iespējamie ieguvumi:

- Pieauga patēriņaju informētība un motivācija veikt videi draudzigu izvēli
- Resursi tiks izmantoti racionalak
- Uzlabosies vides kvalitāte
- Iedzivotāju veselība uzlabosies, samazinoties vides piesārņojumam

Papildus informācija:

LR Vides ministrija
www.vdm.gov.lv

Latvijas Vides aģentūra
www.lva.gov.lv

ES eko markējums
<http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/>
Vides pārvaldības shēmas (EMAS)
http://europa.eu.int/comm/environment/emas/index_en.htm
ES LIFE Environment programma
<http://europa.eu.int/comm/environment/life/life/environment.htm>

